

Det var en man som hette Hjelt. Han lägrade kvinnor; en livsbringare var han. Därtill ägde han böcker. I Barkåkra kommun fanns inget större bibliotek och ändå lämnades en bok till varje kullvält kvinns. Det tog på beståndet. I blå band med exlibris spreds de runt i Bjäre. Dyrgripar och klenoder var de, skänkta utav Hjelten. Norr om Alperna fanns inte hans like.

Så kom Bonn-Margit. Hon kom från höga Norrland. Blond var hon, bröst som meloner hade hon. I Västra Ljungby drev hon lantbruk; sådde korn och raps och stod ensam i livet. Det lockade Hjelten. En kväll tog han en bok och drog åstad. Rapsen blommade och sken och han knackade på och steg in:

- Det är jag som är Hjelt, Johan Tobias Hjelt, sa han, räckte fram boken och flådde av sig kläderna.

- Hå, du var mej en fjås! skrek hon. Häv på dej böxerna!
Lägrat mej har ingen å böcker läs ja int!

Det var ofattbara ord. Aldrig hade någon nekat Hjelten. Han såg ut över rapsfältens guld. Därpå gick han.

Boken, gåvan och revirmärket, var allt som var kvar. Det blev den första i Bonn-Margits hem. Fler följde - det bjöd traditionen, men omedgörlig var hon. Om nätterna reglade hon dörren, om dagarna hotade hon med lie och grepe. Men böckerna behöll hon och ställde på en hylla. Omsider fylldes den, en ny påbörjades och fylldes. De blå banden värmdes hennes kala väggar. En del av hennes hem blev de, men aldrig Hjelten. Eviga var hans vandringar till Västra Ljungby och eviga hennes protester:

- Din helvetes travarlapp! Din snuskkolportör!

Ett gift var hon och medan rapsfältens guld torkade och föll och kornet långsamt mognade fortgick han. Bok efter bok länsade han sina hyllor på; skänkte Bjärekvinnorna sälla stunder och goda böcker och avslutade var natt i Västra Ljungby. Där utgöt han sin trånad och nedla en bok, men som en borg låg hennes gård. Ointaglig var den och mörk tills han en natt fann den upplyst. In på gårdsplanen stormade han då och genom fönstret såg han henne. I sin säng satt hon naken, håret var utslaget och melonbrösten hängde som ljuvliga frukter. Glömsk om allt hivade han en bok ur ränseln, slet av sig kläderna och slog in dörren. Inte en min av förvåning for

över hennes ansikte, snarare då över hans; intill henne i sängen, vällustigt snarkande, låg en man:

- Åh, Hjelten, sa hon, nu är det över, nu är det gjort. Jag är lägrad.

Som en åskvigg drabbade honom de orden och bländad av dem blev han stående.

- Men hur? kved han.

- Han läste för mej. Han läste, Hjelten lille. Det har du aldri gjort. Men skollärare är han å insurrande kom han som den värste botpredikant. Mej såg han inte åt. Det var böckerna. Han bladdrade i dom, han strök deras ryggar, kärleksfullt betraktade han dom. Sen begynte han läsa. Åh, som han läste! Bok efter bok plock han ner å det var som om allt schläppte. Varken himmel eller jord fanns, jag var nånstans mittemellan å mitt i allt kom han krypande. En sån stunn, Hjelten! Välsignad var den å aldri ska ja oppleva dess like.

Som det sved! Som det ilade av förödmjukelse! För första gången tvangs Hjelten lämna en kvinna med bok i hand. Långsamt drog han sin färde och många var det som såg honom den morgonen. Genom byn kom han avklädd, hjälplös och ur stånd att reda sig. Han togs om hand och bars hem. I tjugusex dagar låg han barrikaderad bak sin omåttliga förödmjukelse. Den tjugusjunde bröts

isoleringen av tre giftasvuxna kvinnor, vilka saknat hans besök. De fann honom liggande till sängs. Hans vita, feta lekamen hade magrat, hans röda hår hade blekts. Ögon och bokhyllor gapade tomma. Det var en jämmerlig syn. Då lät man trummorna gå och bud skickades om uppslutning och stöd för Hjelten: Bjärebygdens kvinnor, förenen eder! På morgonen den tjuguaåttonde dagen stod man upp. Veldig var synen av dem. Från gårdar kom de, från skogar och slätter. De vällde fram, de fyllde vägarna; kvinnor, bara kvinnor och samtliga med bok i hand. Obetvingliga var de. Vid Hjelstens enkla boning samlades de och skred in. Han mottog deras hyllning liggande till sängs. Andaktsfullt passerade de honom och som ett offer fyllde de hans bokhyllor med de böcker han en gång skänkt. Det var en vädjan om fortsatta härjningståg och elden tändes i hans matta ögon; livet rann till.

Aldrig ska den dagen glömmas då Hjelten återfick sin mandomskraft och lugnet sänktes över nejden. Ett mansmuskedunder blev han igen, en sängknarr och en bokvurm, ty böcker lästes vid varje Hjeltbesök. Oläst stod sen ingen bok och litteraturen skänkte lust och hugsvalelse åt Bjärebygdens alla kvinnor.

Sante Weldig var en annan man. Han sjöng skamlösa sånger. Stor, skäggig, sned och surögd gol han kärlekens och erotikens lov. Han blev Hjeltens vapendragare.

När denne reste sig ur skam och trubbel slöt sig Weldig till honom. De två blev ett. Då Hjelt verkade sjöng Weldig. Gud milde som han sjöng! Från träd, kullar, hustak kvad han över denna manbarhet. Över Bjäres menighet och goda jordar föll hans ord och hos folket och hos Weldig bragtes tron att sångerna var Kraften själv. Som om de vore den förmågans härd på vilken Hjelt formade sitt vapen, som om alla dessa fält av raps och vete, alla åsens fruktträd, allt man såg och allt som fröjdade ens ögon var en följd av dessa livsbemängda sånger.

I fyra år drev Hjelt och Weldig kring med ett och enda undantag; Västra Ljungbys utanmarker. Där hejdade sig Hjelt. Mot Bonn-Margits hemman såg han då. Tomt var det, tyst och spöklikt, omgivet av oskördad mark. Norrlands mörka skogar gömde henne, den lekattan. Aldrig lämnade hon Hjeltens tankar, aldrig någonsin i tiden, och

varje gång de nådde dit pös det mod och lust ur Hjeltens kraftiga lekamen. Som om han långsamt sjönk ihop och de tvangs till omvägar. Det hjälpte tills den dag de vart hos Förslövs feta fjällor. De hade tagit vägen utmed kusten, vikt av vid Ranarp mot Grevie by och Förslöv, sjungit där och verkat. Vid mötesplatsen fann sig Weldig ensam. Längre dröjde han, men började sen att leta. Först sökte han hos donnorna, sen mot kusten och mot slätten till, innan han tog vägen söderut mot Västra Ljungby. Där, återbördad till förnedringen och skammen, fann han Hjelt. Lik en fågelunge var han; storögd, ynklig, hjälplös och Weldigs hjärta snörptes. Ur stånd att begripa detta fasansfulla tömde han en halva rent och började sen att sjunga. Sällan hade Weldig sjungit så, men inte ens ett spår av kraft och drift fanns kvar hos Hjelt, varvid en insikt nådde Weldig, så djup och outgrundlig att ingen nykter tanke förmått loda den; att Hjelt hade lägrat färdigt.; att sången inte ens förslog; att detta var en kvinnas verk, Bonn-Margits, som nekat honom detta enda. Då tystnade och teg han, såg över nejden och sen mot världen norr därom, mot hednalanden bortom åsen. Där fanns hon. För Hjeltens skull och bygdens beslöt han då att dra ditåt för att

hämta henne åter och så mästra detta hennes svek och avfall.

Och upp mot nordanlandet drog han och över trakten föll en kyla och ett mörker och allt blev tyst och dygdesamt. Långa tider gick och folket knorrade och led, ty solen värmdde inte alls som förr och vinden bar ej regn och dessa Bjäremän förmådde intet mer. Som om de vore käringar och sådana kastrater, för inte att ett enda barn såg dagens ljus i denna oförmågans onda tid! I Hjelts och Weldigs bortavaro lät man åter trummorna få ljuda och budet gick om någon ansågs vara stadd att skänka liv och kraft åt detta granna land igen. Och många hörde bönerna och kände därvidlag sig manade. Det var ett kall och ett värv att nogsamt fullgöra. Det var en mannakraftens oerhörda syssla.